

Izhaja trikrat na teden, in sicer v torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne ter stane po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

vse leto 15 K
3/4 10
1/2 5

Posamične številke stanejo 10 vin.

„SOČA“ ima naslednje izredne priloge: Ob novem letu „Kazipot po Goriskem in Gradiscanskem“ in „Kazipot po ljubljani in kranjskih mestih“, dalje dva-krat v letu „Vozni red železnic, parnikov in poštne zvez“.

Naročnino sprejema upravnništvo v Gosposki ulici št. 7 I. nadstr. v „Goriški Tiskarni“ A. Gabršček. Na naročila brez doplačila naročnine se ne oziramo.

Oglasi in poslanice se računajo po Petit-vrstah: enkrat 1-krat 16 v, 2-krat 14 v, 3-krat 12 v vsake vrste. Večkrat po dogodbi. Večje črke po prostoru. — Reklame in spisi v uredniškem delu 30 v vrsta. Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

SOČA

»Vse za narod, svobodo in napredek!« Dr. K. Lavrič.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 83. —

»Gor. Tiskarna« A. Gabršček (odgov. J. Fabčič) tiska in zal.

Kazenska razprava radi „veleizdaje“ v Zagrebu.

(Konec).

Vse časopise se bavi z „veleizdajo“. Socialistična „Slobodna Rieč“ v Zagrebu pravi, da je to „Aerentalov proces“, da je vsa gonja proti Srbom posledica politike Aerentalove ter da se dajo hrvatske sodnije izrabiti v politične svrhe od dunajske in budimpeštanske vlade. List persiflira obtožnico, rekoč, da se vidi iz cele obtožnice, da ni čina, s katerim bi se moglo opravičiti preganjanje Srbov. „Srbobran“ pravi, da se je državni pravdnik postavil na tisto stališče, kakor sloviti Jozef Frank, ki je izjavil, da je srbstvo v Hrvatski že kot tako veleizdaja. Cela obtožnica je potrdila tega Frankovega mnenja. — Ogrski poslanec, član Košutova stranke, dvorni svetnik Soma Visontay se je izrekel o veleizdajskem procesu v Hrvatski tako-le: V celi obtožnici ni dogljal zagrebski državni pravdnik niti jednega zločina, v katerem bi obtoženci pokazali kak poskus, da izvedejo svoje ideje nasilno. O zločinu ni ne duha ne sluha, samo dela se na zločin. Smešno je z juridičnega stališča dvigati obtožnico radi veleizdaje ter zahtevati, da se izvede kazenska preganjanje proti onim, ki se smatrajo za Srbe. Ako se smatra za veleizdajo vse ono, kar je navedel državni pravdnik, potem bi se moralo zapreti prvega srbskega patriarha kot kulturnega in cerkvenega poglavarja srbskega naroda na Ogrskem in Hrvatskem. Misli, da se vsa ta gonja razplini v goli nič. Obtožnica s stvarnega in pravnega stališča ne velja in nima posla z veleizdajo. Ni oprostljivo, da se drži v zaporih toliko ljudi; proti temu bi moral dvigniti svoj glas vsak pravnik in politik. List „Pesti Hirlap“ pa pravi, da naj se iz te veleizdajske tožbe kaj nauče oni Hrvatje, ki se ogrevajo za velikohrvatske, ilirske ideje. Ker ta velikohrvatska propaganda prihaja v nasprotje z državnopravnim položajem tako, kakor velikosrbske sanje. Hrvatje, ki propagirajo fan-

tastično idejo velikohrvatskega kraljestva, isto-tako spadajo pod obtožbo veleizdaje kakor obtoženi Srbi.

„Slov. Narod“ piše:

„Ako bi bila vsa ona dejanja, ki se očitajo v obtožnici Srbom, ras veleizdajalska, potem bi morali n. pr. vse naše Nemce po vrsti obtožiti tega zločina in izročiti na justifikacijo krvniku. Saj je notorično znano, da pri nas ni skoro niti ene nemške hiše, kjer bi ne imeli slike nemških cesarjev Viljema I. in II., kneza Bismarcka itd., ni je nemške hiše, kjer bi pri vsaki priliki ne povepali „Die Wacht am Rhein“ in „Deutschland, Deutschland über alles“, ni ga skoraj nemškega inteligenta, ki bi se ne upal javno trditi, da morajo pod nemško državo priti vse dežele od Belta do Adrije. Vse to je notorično, a doslej še nobenemu avstrijskemu državnemu pravdniku ni prišlo na misel, da bi te ljudi zgrabil za vrat in jih vtaknil v ječo radi veleizdaje. In končno, ali bi bili varni pred pestjo državnega pravdnika mi Slovenci, ako bi se tudi pri nas jel posnemati sijajni zgled zagrebskega državnega pravdnika? Tudi mi Slovenci imenujemo zemljo, kjer smo se rodili in kjer živimo, slovensko in ne avstrijsko, borimo se in delamo za „Združeno Slovenijo“, ki je sedaj še tudi ni na zemljevidu, rabimo slovensko belo-modro rdečo zastavo in avajamo slovenski jezik v občinski uradi in druge korporacije ter popevamo narodne slovenske in slovenske himne. Torej smo prav takšni „veleizdajniki“ kakor oni srbski mučeniki, ki že pet mesecev zdihujejo po zagrebskih in varaždinskih ječah in nad katerimi visi sedaj krvnikov meč. Po hrvaškem uzoru bi se dala tudi med nami konstruirati kaka „veleslovenska propaganda“ in zapreti bi se dalo radi take „veleizdaje“ ne samo pol stotine, marveč na tisoče in tisoče slovenskega naroda!“

Glede Lahov pripominjamo mi, da če bi veljalo to za nje, kar velja za Srbe, bi jih morali na stotine in tisoče postaviti pred sodnijo radi veleizdaje. Po primorskih deželah se nahaja po laških bišah vse polno slik laških kraljev, Garibaldija, Carduccija, Oberdanka, ti ljudje očitno kažejo svojo antipatijo

do Avstrije in željo, združiti se z Italijo; v Trstu so bili našli prave zarotnike z bombami proti Avstriji, ali vse se je lepo potlačilo in razprava na Dunaju je bila končala tako lepo, da so Lah čutili, kako skrajno milostno se ravna z njimi. — Bivši tržaški namestnik Gočss je nekoč bežal ogročen iz hiše nekega laškega veljaka v Istri, ko je videl tam po stenah slike mož, ki so delovali proti Avstriji, pričakoval pa bi bil v oni hiši kako sliko avstrijskega cesarja. Seveda tožit ni šel irredentovca radi veleizdaje.

V obtožnici so označene za veleizdajske celo srbske pesmi in srbske črke. Višje ni mogoče!

Razprava še ni pričela, kakor smo rekli zadnjič le po pomoti, marveč se bo vršila začetkom prih. meseca. Poročali bomo obširneje o njej.

Dr. Tavčarjev govor

v kranjskem deželnem zboru k proračunskemu provizoriju.

(Dalje).

Krvave karte. — Lajtenantova pohvala.

Kdó bi takemu polku ne koudoliral? K temu pa pride še človeška stran cele zadeve: Predočujte si vendar, da imamo pred sabo vojake avstrijske velesile. Ali vzlic temu ti vojaki kakor turški nicami iz Anatolije komaj čakajo, da bi mogli streljati na brata, ki je z njimi ene vere, ki ima z njimi enega in istega vladarja in ki pri vsem tem niti najmanjšega orožja v rokah nima! In še prej kot se je ukazalo, prično pokati in pobijati krščene ljudi! Nato se pa še babajo ter pišejo sorodnikom krvave karte, v katerih vidijo vrhunec slave, da so mogli moriti petnajstletne otroke. Tistega pa, ki je sprožil tri strele na ljudstvo, pohvali njegov lajtenant pred zbrano kompanijo: Also sie waren es, der das Schnellfeuer unterhalten hat. Bravo! So Gott will, werden wir noch schiessen! Prosim, da ne pozabite, da živimo v letu 1909. po Kristusovem rojstvu, in da imamo tu opraviti s sinovi nemškega naroda, ki se

Uredništvo

se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadstr. Z urednikom je mogoče govoriti vsak dan od 8. do 12. dopoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dopoldne. Upravnništvo se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadstr. na levo v tiskarno.

Naročnino in ogleda je plačati loco Gorica.

Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu.

Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le upravnishtvu.

„PRIMOREC“ izhaja neodvisno od „Soče“: za petek in stane vse leto 3 K 20 h ali gl. 1-60.

„Soča“ in „Primorec“ se prodajata v Gori v naših knjigarnah in teh-le tobakarnah: Schwarz v osb ul., Jellersitz v Nunki ul., Ter. Loban na tekašcu s, Verdi, Peter Krebelj v Kapucinski ulici, I. Bajt v pokopališni ulici, I. Matiusi v ulici Formica, I. Hovaški v Korenski ulici št. 22, v Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu della Caserma.

vedne baba, da je pozobal vse kulturo celega sveta! Pred tako bestijalnostjo si zakriva humaniteta obraz, in z znanim Indijancem smo ponosni, da nimamo s tako kulturo ničesar opraviti!

Lajtenant Mayer.

Govoriti mi je tudi o lajtenantu Mayerju. Naravno, da me ta človek sam na sebi prav nič ne interesira. Interesira me le v toliko, ker videm v njem tip nemškega oficirja, ki ima malo duha, pa prav nič srca, in ki strastno sovraži vse, kar je slovanskega v državi. Po mojem prepričanju ne rožljaj moderní vojak neprestano s sabljo, temveč imej tudi dobro srce. Gorje armadi, v kateri se je dobro srce popolnoma zatrla! Tisti „halts-maul-lajtnanti“ so mi nekaj neznanega, in menil sem, da so že izginili iz naše armade! Ali ljubljanski dogodki kažejo, da še niso izginili, nasprotno, da imajo v ošabnem generalu Potioreku, ki zapoveduje graškemu koru, mogočnega protektorja.

„Der strammste deutsche Leutnant der Armee“.

Lajtenant Mayer je postal vsled ljubljanskega streljanja „der strammste deutsche Leutnant der Armee“. In nemške pokrajine so opazile v njem nekakega heroja. In iz krogov nemške inteligence je prejel dopise, kateri so ga radi tega, da je prelil nekaj nedolžne krvi, kovali v zvezde. Jaz pa mislim, da je taka inteligenca gnala in v svojem jedru poživljena, ako jo spravlja v tako ekstazo prelita človeška kri!

Mayer — nekaznovan.

Pri naših avstrijskih razmerah se prav nič ne čudim, da se lajtenantu Mayerju ni nič zgodilo; čudim se samo, da due 2. decembra ni postal oficir Fran Josipovega reda, seve „mit der Kriegsdecoration“! Vojni minister je gospodu dr. Šustersiču obljubil, da se bo na novo preiskavalo A preiskuje se nič. Samo lajtenanta Mayerja so poslali na blazniško opazovalnico, pa se pravzaprav ne ve, zakaj. O ti vojaški ekspediciji v blaznico se pripoveduje pikantna dogodbica, katera bi, če je resnična, za kar pa jaz ne jamčim, v bengalični luči razsvetlila disciplino pri 27. peš-

Dvajset let pozneje.

Nadaljevanje

== „Treh mušketirjev“. ==

Francoski pisal:

== ALEXANDRE DUMAS. ==

(Dalje.)

— Dragi prijatelj, pravi Aramis, sedaj, ko sva v Parizu, morate opustiti to navado ter ne smete v enomer vzdihovati, le ubogajte me. Na boj, zlodeja! na boj, Athos! Kaj niste več junak in ste postali menih, ali kaj! Glejte no, tu prihajajo lepi meščani mimo; to je čisto lepo, pri moji veri! In glejte, ta stotnik se drži skoro po vojaško!

— Iz ulice Mouton prihajajo.

— Z bobni na čelu, kakor resnični vojaki! Toda samo pogledajte tega krepkega fanta, kako se ziblje, kako se zvija!

— Hu! pravi Grimand.

— Kaj pa? vpraša Athos.

— Planchet, gospod.

— Včeraj poročnik, pravi Aramis, danes stotnik, jutri brez dvoma polkovnik; v osmih dneh bo fant francoski maršal.

— Vprašajva ga kakih pojasnil, pravi Athos.

In prijatelja se približata Planchetu, ki je bil bolj ponosen nego kdaj poprej, da ga vidita na tako visoki stopnji, in pojasnil je plemičema, da ima nalog, postaviti se na trgu Royale z dvesto možmi kot zadnja

straža pariške armade ter se napotiti od tod proti Charentonu, ko bi bilo treba.

Ker sta šla Athos in Aramis v isto smer, sta spremljala Plancheta do njegovega mesta.

Planchet je še dovolj spretno razpostavil svoje ljudi na trgu Royale za dolgo vrsto meščanov, ki so stali po ulici in predmestju Saint-Antoine ter čakali na znamenje boja.

— Današnji dan bo vroč, pravi Planchet z bojevitim glasom.

— Da, gotovo, odvrne Aramis; toda od tu do sovražnika je pač daleč.

— Gospod, razdalja se skrči, odvrne neki desetnik.

Aramis se pokloni; nato se obrne proti Athosu, rekoč:

— Ne bi ravno rad cstal z vsemi temi ljudmi na trgu Royale; hočete li, da greva dalje? videla bova potem vse boljše.

— In potem, Châtillon vas ne pride iskat na trg Royale, kaj ne? Pojdiva torej dalje, prijatelj.

— Ali nimate tudi vi par besedic govoriti s Flamarensom?

— Prijatelj, odvrne Athos, storil sem sklep, da ne potegnem več meča, če ne bom ravno prisiljen k temu.

— Od kdaj pa?

— Odkar sem potegnil bodalo.

— Ah, prav! še en spomin na Mordaunta! No, prijatelj, samo to vam še manjka, da bi se kesali, da ste tega usmrtili!

— Pst! pravi Athos ter položi prst na usta z za-

lostnim smehljajem, ki je bil samo njemu lasten, ne govori več o Mordauntu, to bi nama prineslo nesrečo!

In Athos vspodbode konja proti Charentonu ter odjedzi preko predmestja in dalje skozi Fécamp, ki je bila vsa črna oboroženih meščanov.

Razume se samo, da mu je sledil Aramis takoj za petami.

XX.

Bitka pri Charentonu.

Ko sta Athos in Aramis tako vedno dalje jahala ter puščala za seboj razne čete, ki so stale v kolonah druga za drugo ob cesti, sta videla čuno bolj svetle oklope namesto zarjavelega orožja in blesteče cevi pušk namesto pisanih sulic.

— Zdi se mi, da je tu pravo bojišče, pravi Aramis; glejte to konjenično četo, ki stoji pred mostom s pištolami v rokah! Ah, glejte, tu prihaja topništvo.

— A, tako! pravi Athos; kam sva zšla, prijatelj? Zdi se mi, da vidim okrog naju same obraze, ki pripadajo kraljevi armadi. Ali ne prihaja tu Châtillon sam z dvema brigadirjema?

In Athos seže po meču, dočim prime Aramis za pištolo, misle, da sta res že prekoračila mejo pariškega tabora.

— Dober dan, gospoda, pravi vojvoda ter se jima približa, vidim, da ne razumeta ničesar o tem, kar se godi, toda z eno besedo vama bo vse jasno. Za trenutek je sklenjeno premirje; vrše se posvetovanja: Prince, Retz, Beaufort in Bouillon govore v hipu o politiki. Sedaj je dvoje mogoče: ali se zadevo ne uredijo, in potem se zopet snidemo, vitez; ali se pa uredi, in ker bom potem prost svojega poveljstva, in tako se tudi snidemo.

polku. Kakor rečeno, za resničnost dogodbe ne prevzamem nikakega osebnega poročila. Le konstatujem, kar se govori. In govori se, da je lajtenant Mayer s svojimi "tovariši" v takozvani "offiziersmesse" nekaj popival. Njegov komandant je potreboval njegove službe in po ordonanci mu je poslal takozvani "službeni list", s katerim ga je v službo poklical. Gospod lajtenant pa je vprilo svojih tovarišev ta list strgal, rekoč: "Was soli mir der Wisch!" Odkrito povem, da ne verujem, da je ta dogodka resnična, ker bi sicer moral obupati nad disciplino v c. kr. armadi. Pač pa bo resnica, da so lajtenanta Mayerja postavili pred prag blazine z golj zategadelj, ker vojni minister, ker vojna uprava noče, da bi se kaznoval radi malomarnega postopanja pri ljubljanskih dogodkih!

Mayerjevo izzivanje.

Naj je že lajtenant Mayer blazen ali ne, nekaj se mu nikakor ne more odpustiti. In to je njegovo provokatorično postopanje po 20. septembru! Naravno je, da je Ljubljana, ko so bili ubiti ljudje, v hipu stala v plamenu. Bilo nas je mnogo, ki smo smatrali demonstracije za nekaj takega, kar daje orožje v roko političnemu nasprotniku. Ko pa se nam je povedalo, da je tekla človeška kri, zavrelo nam je v glavi, in najmirnejšemu meščanu so se krčile pesti. Po Ljubljani je vse gorelo, vse je bilo razbeljeno, in treba je bilo le iskre, da se zopet ni vse vnelo!

V tem nevarnem položaju je lajtenant Mayer svojo s človeško krivjo zamazano pest dvignil proti mirnemu človeku. Prežal je nanj, in ko ga je zavohal v Prešernovih ulicah, ga je napadel iz zasede ter ga pretepel. Da je bila v ulicah tedaj večja množica, vnela bi se bila prava bitka, in znova bi bile vojaške puške pokale. Početje lajtenanta Mayerja je bilo torej posebno nevarno, in če je na primer njega kak civilist na ta način napadel, kakor je napadel on gospoda Pirca, izročeno bi bil čisto gotovo kazenski pravici in težka ječa bi mu ne bila odšla. Lajtenantu Mayerju pa se ni ničesar zgodilo, in Potiorek je imel svoje dopadajenje, da je mogel neznaten oficir celo Ljubljano na nečuten način izzivati. Sicer pa recite kar hočete, ako pet do glave oboroženih oficirjev zahrbtno napade neoboroženega meščana, ne vidim jaz v tem ničesar junaškega, ničesar častnega! Take reči uganjajo pretepači, ali kakor jih Nemec imenuje "Raufbolde", kateri nimate nikakega pomena za človeško družbo. Zatorej me je pretreslo, ko sem čul, da lajtenant Mayer pri tistem naskoku ni bil sam, temveč da ga je spremljala tolpa tovarišev kot nekaka garda. Ta garda je ostala pri strani, in če bi lajtenant Mayer s svojo nabrušeno sabljo in s svojim nabitim revolverjem ne mogel ugnati slabotnega Pirca, bila je garda takoj pripravljena priskočiti na pomoč, tako, da bi bili skoraj doživeli prizor, kako je sedem c. in kr. oficirjev napadlo enega samega civilista. Skoraj bi človek mislil, da bi kaj takega, kakor je bil lajtenant Mayerja eksces v Prešernovih ulicah, v normalni državi ne smelo biti mogoče. Zlasti od strani vojaštva ne, ki je glavno breme preobloženega davkoplačevalca. Opuštam vsako daljšo opazko, samo toliko rečem, da si pojma viteštva ne morem tolmačiti na ta način, da bi videl viteze v ljudeh, ki v večjem številu in oboroženi napadajo enega samega človeka, ki pri tem še oborožen ni.

(Konec prih.)

DOPISI.

Iz tolminskega okraja.

Iz tolminskega okraja. — (Druga ponudba.) — Na anonco v "Prim. Listu" "Kuharska ponudba" oglašim se za razpisano mesto a s pogojem: 1. da dopošlje dotični duhovnik na Kanalskem svojo fotografijo; 2. zdravniško spricevalo, da ni homoseksualen; 3. da daruje tisočake še med živimi.

Tolminski učitelj.

Iz ajdovskega okraja.

Rokodelsko podporno društvo v Lukavcu je imelo svoj redni letni občni zbor dne 10. januarja, na kojem so bili izvoljeni: predsednikom naš vrli gospod Avgust Kovač, podpredsednikom gospod Ernest Bevk, tajnikom gospod Anton Kovač, blagajnikom gospod Josip Kovač. Kličemo jim: Živeli!

Iz sežanskega okraja.

Roparski napad med Tomažem in Križem. — 18. t. m. zvečer je bil napaden Josip Štok iz Dutovalj od 3 ljudi. V Križu se je pogajal za kravo. Ko je prišel do šepuljske ceste, so ga zgrabili ter vrgli na tla in mu porabali 60 K. Žandarmerija je napadalce aretirala.

Iz komenskega okraja.

Z Nabrežine. — Zopet se moramo oglašiti in zapeti to-li staro pesem. Vprašanje napisov na naši postaji je dalo že povoda neštivilnim tožbam in pritožbam. Slednjič pred nekoliko mesecev — je direkcija južne železnice dovolila tudi slovenske napise. Ali teh napisov še danes ni. Zato smo prisiljeni vprašati slavni tržaški inšpektorat južne železnice, kdo je kriv, da se sklep direkcije ni izvršil?!

Domače vesti.

Včerajšnje predavanje v dvorani "pri zlatem Jelenu" je bilo zelo zanimivo. Predaval je g. dr. Dinko Puc "o socijalnih gibanjih in teorijah od prvih začetkov do Marksa". Temu predavanju bodeta sledila še dva nadaljevalna dela. Pri predavanju je bilo nad 80 poslušalcev, ki so se vidno zanimali za te zgodovinske podatke. Prihodnje predavanje se bo vršilo v sredo ob isti uri in o istem predmetu (drugi del). Nadejati se je prihodnjič še večjega števila poslušalcev.

Spremembe v sodni službi. — Deželni sodni svetnik v Rovinju Edvard Strausgitl je premeščen k okrožni sodnji v Gorico, dr. Silvij pl. Milost pa k deželni sodnji v Trst. Deželni sodni svetniki v Rovinju so imenovani: namestnik državnega pravdnika dr. Ivan Dalla Zonca v Rovinju ter okrajna sodnika deželne sodnje v Trstu dr. Amadej Mattioni in dr. Emil Czastka.

Velik koncert "Glasbene Matice" v Ljubljani se bo vršil 3. in 4. svečana 1909. Uprizori se Perosijski veliki oratorij "Rojstvo Kristovo".

"Politiški otročaji" na delu. — "Politiški otročaji" so imeli skriti za ajdovsko kmečko zvezo pri Rehku shod v nedeljo. Ta shod je bil čisto "novostrujarski". Kot glavni "novostrujarjev" ali "politiških otročajev" — kakor jim pravi Gregorčič — je nastopil dr. Breclj, ki je najprej zakrival razpor v klerikalni stranki, pa je pri tem le odkril in očito priznal, rekoč, da so jim sredstva različna, namreč staro in novostrujarjem. Priznava, da hodijo različna pota. Novo strujo imenuje "mlado krščansko-socialno strujo"; pravi o njej, da ne išče ničesar zase! Za koga pa? Sklenili so na shodu nekaj resolucij; med temi je resolucija glede čisto duhovskega zavoda v Rimu S. Maria dell' Anima, iz katerega hočejo v bodoče izključiti duhovnike nenemške narodnosti. To je čisto duhovska stvar, ki nič ne briga vipavskih kmetov. Naj se pobrigajo za to škofje in nunci! V posebni resoluciji so dali pod nos vodstvu S. L. S. hudega tobaka, češ, da ne skrbi za kmečko ljudstvo s poučnimi shodi, kako naj se kmečki stan osamosvoji politično in gospodarsko.

Nevedneži so se dali zapeljati od "novostrujarja", da so izrekli poslancem S. L. S. na Kranjskem zahvalo in priznanje za "možat in resni nastop v obrambo slovenskih narodnih pravic in časti slov. imena". Ta je lepa! Zahvalo zasluži res posebno dr. Šusteršič, ki je hvalil dež. predsednika barona Schwarza, tega zagrozenega sovražnika Slovencev, in ker je govoril glede aneksije Bosne proti Srbom na Turke! Ubogi zapeljanci! Kaj delate? Kaj taki Slovenci ste? — Poslušalcev je bilo malo. Niti 100 jih niso mogli zbrati skupaj. Predsedoval pa je "vrli karmenjski župan", tisti, čegar "vrlost" je tako britko občutil Dominik Vodopivec, ki je moral z zlomljeno kostjo v gorisko bolnišnico.

Leška liberalna stranka se pripravlja na deželnozborske volitve z gospodarskim delom iz deželnega odbora. Po Furlaniji hodi deželni svetnik dr. Pettarin ter ustanavlja podružnice deželne zavarovalnice za govejo živino. Tudi v Moši in Ločniku je ustanovil taki dve podružnici. — Vinogradniki, po večini veleposesniki, pa so imeli v nedeljo zborovanje v Oradišču, na katerem je bil navzoč tudi deželni glavar s svetnikom dr. Pettarinom. Izvolil se je odsek, z glavarjem na čelu, kateremu je naloga, poskrbeti, da se odpravi vinska kriza, ki je zadela Furlanijo.

Novo veselje za Laho se pripravlja. Tako piše "Corriere", omenjajoč, da izdeluje odsek jugoslovanskih poslancev na Dunaju jezikovni nacrt za južne slovanske pokrajine. "Corriere" se boji, da ne zadene "laskih" dežel v Primorju taka usoda kakor Dalmacija ter poziva laške poslance na odpor. — No, naj se le potolaži "Corriere". Jezikovne razmere v naših južnih deželah se morajo urediti končno, pa tako, da ne bomo mi prikrajšani, Lahi pa tudi dobijo, kar jim gre, ali nič več; le tako se mora rešiti jezikovno vprašanje na jugu. Umavno, da mora izginiti laščina marsikje, kjer nadlegujejo z njo še sedaj Slovane. Takega "veselja", da izgine v rabi s Slovani laščina, mora biti prav dosti, pa če pretaka radi tega "veselja" "Corriere" krokodilove solze.

Glasilo gorških "novostrujarjev" je "Domoljub" v Ljubljani. Ta prinaša vse razne vesti o delovanju "novostrujarjev" na Goriskem, o njihovih društvih, o S. K. S. Z., o organizaciji itd. V jedni zadnjih številkih smo čitali, da kmečke zveze morajo začeti delati. "Novostrujar" v "Domoljubu" torej priznava, da niso doslej nič delale, ker morajo še le začeti delati. Po "starostrujarskih" listih, "Gorici" in "Prim. listu" pa je bilo že toliko farbarij, kako marljivo delajo kmečke zveze, kake važnosti so in koliko dobrega so že storile kmetu! — "Novostrujarji" so se bavili z mislijo, da si ustanove svoj list na Goriskem. Ker pa to ni kazalo, so si izposlovali prostor v "Domoljubu", za katerega delajo tudi strahovito reklamo. Proč z "Gorico" in "Prim. listom", tako se glasi njihova parola — živio "Domoljub"! Gregorčič pripravlja debelo palico, da ž njo zopet otepe "politiške otročaje".

Rdeče srajce. — "Čuki" so ukradli sokolski kroj ter se našopirili z njim. "Čuki" nosijo rdeče srajce, prav take rdeče srajce, proti katerim so klerikalni generali včasih hujskali ljudstvo. Ko je bil priredil pred leti gorški Sokol izlet v Miren, je "Primorski list" nesramno smešil sokolstvo ter hujskal Mirence, da naj nabijejo Sokole ter jim potrgajo rdeče srajce. Potem so pisali posvečenci po "Prismojencu" v rubriki za kratek čas: da so sokolske rdeče srajce za pametne preneumne, za neumne pa prepametne. Kolo časa se obrača in obrnilo se je tako, da hodijo okoli v rdečih srajcah tudi vrli katoliški mladeniči; to je v rdečih srajcah, ki so po sodbi veljaka v klerikalni politiki za pametne preneumne, za neumne prepametne. Kam naj denemo čuke? Ali med pametne, da bi bila rdeča srajca preneumna? Čuki so čuki, zato je zanje rdeča srajca prepametna. Naj jo lepo slečejo pa naj jih vtaknejo v prisilni jopič; ta divjaško kri najbolj pomiri.

Na Bledu se bo vršil 24. t. m. plesni venček v Zdraviliškem domu. Čisti dobiček je namenjen za ustanovitev športnega kluba na Bledu.

Obesil se je na Placuti v Gorici okoli 55 let stari ljudski učitelj Anton Berlot. Ko so videli jutraj, da ga le ni iz sobe, v kateri je spal, je šla sestra pogledat, kaj da je z njim; našla je že mrtvega. Berlot je bil več let učitelj v Poljanu; zapustil je ženo in več otrok. Truplo so prenesli v mrtvašnico. Berlot je bil prišel prejšnji dan v Gorico.

Poskusen samomor. — Obesiti se je hotel neki Vid Jug na Placuti. Prihiteli pa so pravočasno ljudje ter ga še rešili. Jug, ki je že prileten, je udan pijati.

Mesariji v Gorici so ustanovili svoje društvo. Predsednik je Josip Čufarin. Jeden prvih sklepov mesarskega društva naj bo ta, da se znižajo cene mesu, ki so neznansko visoke.

Zboda se je pri šivanju 19-letna Karolina Gleščič v Gorici. Ni se brigala za to, ali ločevala so se je bolečine in mialdenka je morala končno umreti vsled krčev, ki so jo lomili.

V Gorici je umrlo v času od 10. do 17. t. m. 14 oseb, rojenih je bilo 21.

Ranjen je bil v pretepu v Ravnikovi gostilni v Solkanu 20-letni čevljar Josip Novak, in sicer z nožem na desno stran prsij. Novak se nanaja v nevarnem stanju v tukajšnji bolnišnici.

Oni mornarji, ki so leta 1904. stopili v vojaško službo ter bili jeseni lani pridržani v službi, bodo odpušteni najbrže s prihodnjim mesecem. Tako poroča "Polaer Tagblatt".

Zveza narodnih društev.

Pri plesnem venčku kolosarskega društva "Gorica" so preplačali vstopnino oziroma doposlali ti-le gg.: Rudolf Drufovka, trgovec 9 K; Fran Rusjan, sodarski mojster 1 K; Josip Molar, gostilničar 1 K; Vekoslav Zajec, trgovec 4 K; Davorin Černetič, trgovec 4 K; Henrik Trpin, poštni uradnik 1 K; Pečenko, kavaruar 2 K; Črnak, potnik 1 K; Alojzij Drašček, trgovec 2 K; N. N. 1 K. — Podpisani izreka na tem mestu najsrčnejšo zahvalo.

Odbor.

Gg. odborniki kolosarskega društva "Gorica" so vljudno naprošeni, da se seje v petek dne 22. t. m. ob 8. uri zvečer v polnem številu udeležijo, ker je predzadnja sedanjega odbora. Tajništvo.

Iz Gor. Vrtojbe. — Preteklo nedeljo se je vršil občni zbor tuk. bralnega društva "Napredek". Vdeležba je bila polnoštevna. Mesto predsednika je otvoril zborovanje s primernim nagovorom in pozdravom tuk. nadučitelj gosp. Ivan Zorn. — Sledilo je na to tajnikovo poročilo, katero je izvrševal gosp. Fil. Pahor. Naslikal nam je v kratkih potezah društveno delovanje v preteklem letu. — Potem nam je predložil društveni blagajnik gosp. Jos. Pelicon bilanco o gmotnem društvenem stanju, ki je povoljna; zato mu je zagotovljen obstoj. — Konečno je sledila volitev novega odbora, v katerega so izvoljeni nekateri stari in nekateri novi udje. — Po zborovanju se je razvila v prostorih gosp. Ivana Batističa, kateri nas je postregel z izborna vinsko kapljico, prav živahna domača zabava. Društveni pevski zbor je zapel pod vodstvom svojega pevovodje več izbornih komadov v občo zadovoljnost navzočih društvnikov in družega občinstva. — Želimo društvu, naj se lepo razvija ter širi omiko med posamezne ude naše lepe občine!

Pri določevanju svojih veselj naj blagovole vpoštevati okoličanska društva, da sta se oglašili za velikonočni pondeljek društvo "Nada" v Sovodnjah in za prvo nedeljo po velikinoči pa Čitalnica v Dol. Vrtojbi.

"Bralno društvo na Gradšču" bode imelo svoj občni zbor dne 24. januarja t. l. ob 2. uri popoldne v prostorih gosp. podžupana Alojzija Kerševana s sledečim vsposredom: 1. Pozdrav predsednika. 2. Poročilo a) tajnikovo, b) blagajnikovo. 3. Volitev novega odbora. 4. Prememba društvenih pravil. 5. Raznosterosti. — K obilni udeležbi vabi

odbor.

Bralno-pevsko društvo "Onova žar" v Kazljah bo imelo svoj redni občni zbor v nedeljo dne 7. februarja t. l. z običajnim dnevnim redom.

Trgovsko-obrtna in gospodarske vesti.

Milo v korist družbe sv. C. in M. izdeluje in prodaja naša "Goriška tovarna mila" vsled posebne pogodbe z vodstvom družbe v Ljubljani. — Milo je docela enako "Schichtu"; na jedni strani sti podobni sv. C. in M., na drugi pa je — k o z a s s o l n e m, posebno znamenja naše tovarne. — Milo je izborne kakovosti in cena konkurenčna.

Zahtevajte povsod: milo družbe sv. C. in M.

Nacrt nove vinske postave na Nemškem. — Zanimalo bo naše vinorejce, kako vinsko postavo mislijo upeljati na Nemškem. Domačin iz Porenskega piše v tem oziru: Najprej je na Nemškem uredila promet z vinom splošna postava glede živil. Leta 1892. se je sklenil prvi državni vinski zakon, kateri se je leta 1901. zopet znatno spremenil. Vendar pa so mu zelo nasprotovali nemški vinorejci, dočim so vinski trgovci trdili, da določila tega zakona zadostujejo. Novi vinski zakon označuje stremljenje po "resničnosti etiket". Zemljepisne (krajevne) označbe se smejo v vinski trgovini le rabiti za označilo pridelovalnega kraja. — Pri mesanih vinih se ne sme navesti ime kraja in vinorejca. Nadalje se bo zelo omejilo dodatek sladkorja in sladkorne vode. Sladkor se sme vinu dodati le tam, kjer se ga je pridelalo; to pa je dovoljeno le od časa trgatve do konca istega leta. Konečno se mora tako vino posebej označiti kot s sladkorjem pripravljeno. Ostre so določbe proti prodaji umetnega vina. Izdelovanje vina iz grozdja, mošta in vina za

trgovino je podvrženo strogemu knjigovodstvu. Te določbe bodo na Nemškem zelo obtoževale vinsko trgovino in olajšale stanje malih vinorejcev.

Opustitev osebnega vlaka št. 311 na progi Cerovlje-Kanfanar s 1. februarjem 1909. — S 1. februarjem 1909 se opusti osebni vlak št. 311 na progi Cerovlje-Kanfanar (odhod iz Cerovelj ob 5. uri 53. min. zjutraj, prihod v Kanfanar ob 6. uri 43. min. zjutraj). Vlak št. 311 bo tedaj vozil le na progi Kanfanar-Pulj. Časi prihoda, ozir. odhoda vlaka št. 311 na progi Kanfanar-Pulj ostanejo nespremenjeni.

Na Balkanu.

Srbske in črnogorske interese zastopajoči list „Turquie“ v Carigradu poroča, da je v soboto črnogorski diplomatski poslovodja ministru za unanje stvari izrazil svojo nezadovoljnost, da je porta sklenila prepustiti Bosno za denarno odškodnino. V očigled prijateljskih razmer s Turčijo je ta sklep napravil na Cetinju slab vtis. Minister za unanje stvari je izjavil, da je Turčija stavila Avstro-Ogrski pogoj, naj zadovolji zahtevam Srbije in Črnogore.

Sporazum med Avstrijo in Turčijo obsega: Avstrija se odpoveduje novopazarškemu sandžaku; Avstrija mora štiti pravice mohamedancev v Bosni, da bo varovala njih posestvo ter jim ne bo branila izseljevanja v Turčijo; da bo varovala Avstrija versko svobodo v Bosni; sultan ostaja kalif vseh mohamedancev; Avstrija plača Turčiji 54 milijonov K; jamčuje se sklep trgovinske pogodbe; Avstrija odpravi pošto iz turških krajev.

Politični pregled.

Poslanska zbornica. — Včeraj je bila odprta zopet poslanska zbornica na Dunaju. Predsednik je v izbranih besedah omenjal strašno nesrečo v Italiji. Med vlogami je zakonski načrt o rekrutnem kontingentu, potem pa načrt glede volitve delavskih odsekov in varstvenih odredov pri rudarstvu. Vlada je predložila tudi predlog za ustanovitev laške pravne fakultete na Dunaju. Svoje delovanje ima začeti s semestrom, ki sledi po sankciji tega zakona. — Zbornica je razpravljala nujne predloge radi dvojezičnosti pri lokalnih železnicah na Češkem. — Dr. Rytbar in tovariši so vložili interpelacijo glede afere z družbo „Dalmatia“.

Ogrski državni zbor se je v ponedeljek zopet sešel na redno zasedanje. Vlada mu je predložila zakon o normalnem kontingentu rekrutov za leto 1909. V torek je zbornica sklenila, da darujejo diete poslancev enega dne za žrtve potresa v Južni Italiji in na Siciliji.

V sejo ljubljanskega mestnega sveta 19. t. m. je poslal deželni predsednik Schwarz vladnega zastopnika v osebi dr. Kremenskega. Očitno je, da je deželni predsednik pričakoval, da bo župan Hribar reagiral na njegove trditve, češ, da je on zahteval od njega vojaške pomoči povodom septemberskih dogodkov. — Župan Hribar je pobijal trditve deželnega predsednika, češ, da bi bil on zahteval od njega, naj napravi vojaško red na ulici. Pač pa je res, da je, ko so demonstracije vedno bolj naraščale, svest si svoje odgovornosti, le vprašal deželnega predsednika, ne bi li bilo umestno, da se postavi po mestu nekoliko vojaških kordonov, v svrhu, da bi to napravilo vtis na demonstrante; ni si pa mogel misliti, da bi vsled tega prišlo do tako žalostnih posledic.

Občiaski svetovalci so vzeli županovo pojasnilo z odobravanjem na znanje. Mestni svetnik dr. Triller je hudo napadal Schwarz-a, da se poslužuje v svoje opravičenje takih neresničnih trditev ter je ogorčeno protestiral proti temu, da ni prišel deželni predsednik osebno zastopati svoje trditve v mestni svet. Vladni svetnik dr. Kremenske je skušal zagovarjati deželnega predsednika. Občiasni svetniki so mu klicali, naj pojasni, kje da je poslal vojaštvo 18. septembra na cesto. Galerija je hrupno pritrdjevala. Na predlog mestnega svetnika dr. Tavarja se je izrekla županu Hribarju soglasno zaupnica oziroma na njegovo pojasnilo na Schwarzov govor v dež. zboru.

Končno je mestni svet sklenil ustanoviti občinsko zastavljalnico. Dosedaj je imela zastavljalnico „Kranjska hranilnica“, ki jo je pa

po septemberskih dogodkih sistirala z očitnim namenom, da s tem udari revnejše sloje ljubljanske, ki so bili prisiljeni se posluževati tega zavoda. Ta svoj namen je pa pokrivala „Kranjska hranilnica“ s tem, da je trdila, da ima zgubo z zastavljalnico.

Blenerihov jezikovni zakon je v bitstvu popolnoma enak onemu, ki ga je pripravila že Beckova vlada. Drži se načela, da se ima vsa rita konkor mogote enojezičnih uradov. Ni Fr. P. pravi, da Nemci takega jezikovnega zakona ne sprejmejo, marveč zahtevajo, da se mora Češko razdeliti v dve samostojni deželi. —

Jezikovni zakon za vse dežele? — Poroča se, da namerava vlada, ko se reši jezikovno vprašanje za Češko, lotiti reševanja jezikovnega vprašanja po vseh jezično mešanih deželah.

Reforma rudarskega zakona je predložila vlada poslanski zbornici. Reforma hoče spraviti vse premogovne rudnike v državno oblast.

Novo šolsko zahteva tržaških Nemcev — Tržaški Nemci so začeli akcijo za ustanovitev deklisnega licea in trgovske šole. Vse nemške stranke in tudi vlada jim poide pri tem gotovo zelo na roko. In ako se posreči Nemcem ta načrt, pomeni to neizmerno ojačanje nemškega elementa v Trstu, ki postane s tem prav resno nevaren.

Češka prisega političnih uradnikov. — Iz Prage poročajo, da sta v soboto na tamošnjem namestništvu dva novoimenovana okrajna glavarja položila prisego na češkem jeziku. To je prvič, da polagajo politični uradniki prisego na češkem jeziku.

Razne vesti.

Slovensko akad. društvo „Mlilja“ v Pragi bo imelo svoj III. redni občni zbor dne 22. prosinca 1909. ob 8. uri zvečer v prostorih v „Pokorných“ Ječna ul. Slovanski gostje dobrodošli.

Velik požar v Messini. — 18. t. m. okolu 7. ure je začelo goreti med razvalinami palače barona Pannisi ob morskem obrežju. — Velikanski plamen se je naglo razširil na sosedne palače. Gašenje je bilo težavno, ker je pihal precej močan veter. Takoj po izbruhu požarja so prihiteli vojaki in mornarji s štirimi brizgalnicami ter so delali z vso vneto, a požarja niso mogli pogasiti, vendar so ga omejili.

„Novoje Vremja“ o Slovencih. — V članku „Slavjanstvo v 1908. godu“ piše petrogradsko „Novoje Vremja“ o Slovencih to-le: „Ne manj težaven je položaj Slovencev. Bela Ljubljana se je orosila z nemeško slovensko krvjo koncem kongresa slovanskih časnikarjev, ki jih je s toliko gosteljubnostjo sprejela v svojo sredo. Pritisk alpskih Nemcev na ta poldrugmilijonski narod slovanski, ki prebiva v podnožju Triglava, je zlasti silen. Toda tudi sila slovenskega odpora v zadnjem času izredno narašča. Tam ne poznajo obupa in kulturni uspehi Slovencev v Trstu se javljajo kot dobro znamenje za bodočnost vsega slovanstva.“

Krotilec levov, ki beži pred ženo. — Nekega krotilec levov v Nizozemski je oštevala huda žena njegova v menažeriji. Nekaj časa jo je poslušal mirno, ker ga je pa le preveč kregala ter mu pretila z roko, je pobegnil pred njo v kletko k levom, se zaprl k njim ter radostno vzdihnil, da se nahaja med svojimi mirnimi zvermi, ki so mnogo boljše nego huda baba. —

V Krki na Dolenjskem je utonil župnik Zupančič iz Šmihela. Padel je z vozom vred v vodo. Voznik in konj sta se rešila, župnika so potegnili mrtvega iz vode.

Proti Japoncem. — V Kaliforniji so sprejeli zakonski načrt, naperjen proti Japoncem. Po tem zakonu se zabranjuje inozemcem, kupiti zemljišča in posestva v Kaliforniji.

29 milijonov dvignjenih iz „Kranjske hranilnice“. — Kako strašno propada nemška „Kranjska hranilnica“ v Ljubljani, priča najbolj dejstvo, da je bilo preteklo leto dvignjenega iz nje vsega skupaj nič manj nego 28.981.102 K 50 vin., torej za par krajcarjev manj kot 29 milijonov. Ker ima „Kranjska hranilnica“ le še 51 milijonov denarja — koliko ga je v resnici, ne ve nihče, ker ta šparksa ni podvržena nobeni strokovni reviziji — sledi čisto logično in jasno, da ga nima dovolj niti za dve leti, če bodo ljudje tako dvigali svoje prihranke, kot so jih preteklo leto 1908, in če ne bo ničesar vložnega v to hranilnico. Ako pa bodo ljudje toliko vlagali vanjo, kot so preteklo leto — vložnega je bilo enajst

milijonov, pa mora biti po vseh pravilih matematike „Kranjske hranilnice“ konec ravno v treh letih. Več kot gotovo je pa tudi, da teh vlog ne bo toliko, kot jih je bilo preteklo leto, zato morda že v najkrajšem času doživimo v „Kranjski hranilnici“ tak polom, kakršnega nihče ne pričakuje! Važno je tudi vedeti, kako silno je padlo število vložnih knjižic pri „Kranjski hranilnici“. V začetku leta 1908. jih je bilo še 36.716, koncem leta pa samo še 25.822, torej 10.894 manj. Ako primerjamo vsoto vsega dvignjenega denarja in zmanjšanje števila vložnih knjižic, vidimo, da je bilo povprečno na vsako knjižico dvignjenega nad 2630 K. Ti ljudje, ki so dvignili v „Kranjski hranilnici“ svoj denar in ga naložili v kaki slovenski, so mirni in nimajo nobenega strahu, da izgube. Kako pa je kaj tistim pri srcu, ki še vedno zaupajo nemški šparksa?!

Potres. — V Reggio so čutili včeraj nov močan potresni sunek. Tudi v Messini je bil potresni sunek, ki je trajal 8 sek.; sledil je še drugi sunek. — Iz Carigrada poročajo, da je bil potres v Smirni; v Menemenu je porušeni več hiš. Potres je bil tudi v Zajapai na Španskem.

Iz šale tovariša ustrelil. — 19. t. m. proti večeru se je dogodila v delavnici čevljarja Železnika na Starem trgu v Ljubljani grozna nesreča. Čevl. pomočnik Kifer in Mohorič sta se med seboj zabavala; Mohorič je prijel samokres, o katerem je bil prepričan, da ni nabasan in ga pomeril proti glavi svojega tovariša. Samokres pa je bil naložen s krogli, mi, vsled česar se je Kifer takoj mrtve zgrudil na tla. Bil je doma od Metlike.

Čehi na Nižje Avstrijskem žugajo, da stopi 25.000 čeških otrok v šolsko stavko, če se sankcionira Axmannov predlog o nemškem učnem jeziku.

O veljavnosti duhovniškega zakona je sodilo te dni okrožno sodišče v Ogrskem Gradišču (na Moravskem.) Profesor Bogoljub Paulus, ki je bil prej katoliški duhovnik, je prestopil na starokatoliško vero in se je oženil. Škofijski konzistorij v Brnu je pobijal zakon kot neveljaven. Sodišče je izreklo, da je zakon po avstrijski postavi veljaven.

Pajkova svila. — Neka vrsta pajkov, katerih je jako dosti v gozdovih na Madagaskarju, tke svoje mrežice z nitkami, ki so precej močne ter se svetijo kot najlepša svila. Neka francoska družba hoče izrabiti te pajke, da jej bodo delali svilo.

Punca, ki je postala . . . fant. — V bolnišnico v Turinu se pripeljali lepo mlado deklico velikih las, ki so jej počivali na ramenih, da se podvrže zdravniški preiskavi, ker se je bila pojavila na njej bolezen. Spravili so jo seveda v oddelek za ženske, ali ko so jo preiskali, so videli, da je ta deklica Cecilia Bianco-Perot pravzaprav Cecilio Bianco-Perot. Oddali so jo v moški oddelek ter jej odrezali lase. Na vprašanje, kako to, da hodi

kot ženska po svetu, je povedal Cecilij, da nosi z malega žensko obleko ter se čuti žensko. Baje ni bil nič kaj vesel, da je prišel ob ženski spol.

Odprto pismo*) tvrdki Hedžet & Koritnik v Gorici.

Ker mi trditve v Vajinem pismu z dne 9. t. m. na mojo pismeno zahtevo z dne 11. t. m. nista v treh dneh, koji čas sem Vama stavil kot rok, ter oziraje se na Vajin dopis z dne 13. t. m. v zopetnih petih dneh do danes nista zamogla kot resnično trditev dokazati — imenujem to Vajino pismeno trditev kot lažljivo in nezamno obrekovanje napram mojemu podjetju in mojim g. uslužbencem.

V GORICI, dne 18. januarsja 1909.

Franc Ravnikar
trgovec.

Poslano*)

Glasom sklepa načelstva in nadzorstva Mizarske Zadruga v Solkanu z dne 28. novembra 1908. prodale sta se zalogi na Reki, Via delle Pile št. 2 ter v Spljetu, Blokada st. Duine in na obali, in sicer po bilančni vrednosti, dne 31. decembra 1908.; zalogi se bosta vodili nadalje pod našo tvrdko a z dostavkom protokolacije novih lastnikov.

Inventarje sestavila sta predsednik načelstva ter član nadzorstva gospod Josip Srebrnič, koje so gg. kupovalci brez prigovora priznali in koji so v popolnem soglasju s tozadevnimi računi centralnega knjigovodstva Mizarske Zadruga v Solkanu.

Odbora Mizarske Zadruga prišla sta po temeljitem razmotrivanju položaja do tega sklepa, ker razlogi, ki so bili merodajni ob ustanovitvi lastnih zalog, danes več ne obstojajo, vsled česar odda v kratkem tudi zalogo v Trstu.

V letu 1903., ko so se zaloge vstanovljale, je izdelala Mizarska Zadruga letnih kron 250.000 pohištva, katero pa ni bilo mogoče varno in dobičkanosno oddajati; danes proizvede Mizarska Zadruga blizu 1.000.000 raznih izdelkov, katere zamore z lahkoto oddati, ne da bi v to potrebovala lastnih zalog, ki so zahtevali obširen uradniški aparat; nudile pa niso v tem razmerju varnosti in ugodnosti zadržnikom, nasprotno moralo se je celo velike množine pohištva za zaloge od ptujih producentov dobavati, da se je zadostilo zahtevam svojih cenjenih odjemnikov, kar je imelo za posledico, da smo morali odgovarjati za dobroto ptujih izdelkov, kar je nomalo škodovalo našemu ugledu.

Zahvaljujemo se našim čislanim odjemalcem na poslednji naklonjenosti ter priporočamo najtopleje naše naslednike na Reki in Spljetu, zagotavljaje, da bomo i nadalje s svojimi najboljšimi proizvodi iste po moči zalagali.

Ob tej priliki dovoljujemo si opozoriti čislano občinstvo da smo pričeli v obširnem slogu izdelovati finejo hišno opravo (Palace-Hotel Typen), ter da smo v položaju izvrševati največja naročila.

Mizarska zadruga v Solkanu,
vpisana z omejenim jamstvom.

*) Za vsebino pod tem naslovom je odgovorno uredništvo le toliko, kolikor zahteva tiskovni zakon.

Iščem vajenca za zobotehniško stroko.

Dr. B. PIKL

zobozdravnik

Corso Giuseppe Verdi št. 19.

Le v Gorici + tekal. Jos. Verdija II. M. Gál, Trst Corso 4.

Specijalna tvrdka gumijastih predmetov. Cevi za vodo, vino, pivo itd. Irigatorji, gumijaste vloge za postelje, nepremočljivo blago K 4-., blazine iz gumija za bolnike, brizgalnice za klistiranje od 60 vin. više. Kopalne bajne in irigatorji pripravi za potovanje. Gumijaste okovi za berglje. Higienične umivalne gobe iz gumija, zelo trpežne. Bideji. Higienični predmeti.

Predmeti za bolnike. Termometri za bolnike, kopeli in sobni termometri. — Kompletni irigatorji od K 2-50 više. — Brizgalnice za nos, ušesa in oči. Pršne kopeli za nos. — Nočne posode tudi za bolnike. — Aparat za bolnike, kateri močijo. — Nosi se na životu. — Aparati za steriliziranje mleka za otroke. — Zaključki za led. — Prisnizobkladki. — Billrot & Mossetig-batist.

Žirurški predmeti. — Pravat-brizgalnice, berglje, aparati za inhaliranje, vata dr. Brunsa 1/4 kg 80 vin., 1/2 kg K 1-50, 1 kg K 3-.. — Preveze za otroke. — Preveze za krčne žile.

Ortopedični predmeti. Nogovnice iz elastike za krčne žile. — Kilni pasovi. — Preveze za život. — Ortopedični moderci (Geradehalter), naramnice in podveze za nogovnice.

Dišave za mla, tu - in inozemstva.
Toaletni predmeti. — Ščetke za zobne in za obleke, glavnički, ogledala itd. — Razprašovalci za dišave.

Dežni plašči
pristno angleški, garantirano nepremočljivo blago za gospode in dame gotovi in po meri od 35 K više.
Cene brez konkurence!
Diabolo - igre.

Razglas.

C. kr. okrajni šolski svet razpisuje zmanjševalno dražbo za oddajo poprav šolskega poslopja Podbrdom na dan 4. februarja t. l. ob 2. uri popoldne v uradni sobi.

Troškovnik je razporejen ob uradnih urah pri c. kr. okr. šolskem svetu na ogled.

Vadij, v znesku 60 K položiti je pred dražbo.

G. kr. okrajni šolski svet v Tolminu dne 18. januarja 1909.

Predsednik.

Absolvent trgovske šole

„Wertheimer“ v Pragi

zmožen slovenskega, srbsko-hrvaškega in nemškega jezika v govoru in pisavi ter nekoliko češkega,

išče primerne službe.

Ponudbe je pošiljati na naše upravništvo. Isto daje tudi potrebna pojasnila.

V najem se odda v Kanalu

na trgu

stara, znana gostilna

„Pri Carbonu“.

Obrniti se je na lastnika M. Zega v Kanalu.

Odlikovana pekarija in sladčičarna

Karol Draščik

v Gorici na Koru v (lastni hiši)

zvršuje naročila vsakovrstnega tudi najfinerejega peciva, torte, kolače za birmance in poroke, odlikovane velikonočne pince itd.

Prodaja različna fina vina in likerje na drobno ali v originalnih butelkah. Priporoča se slavnemu občinstvu za mnogo-brojna naročila ter obljublja solidno postrežbo po jako zmernih cenah.

Naznanilo.

V ponedeljek, dne 25. januarja t. l. ob 11. uri popoldne se bo razprodajal po parcelah, oni, ob državni cesti ležeči del grajščinskega gozda „BRINJEV GRICA“, ki je ločen od grajščinskega gozda. Določena bo minimalna cena in dotične parcele se oddajo proti gotovini onemu, kateri bo največ ponudil.

Gozd si lahko ogledajo v spremstvu gozdnega osobja kupci in sicer: od 20. do 24. januarja, med 11. uro dop. in 4. uro pop.

Na dan dražbe se zberejo kupci, ob 11. uri popoldne, ob cesti PODKRAJ — do gozdarske hiše RUŽICKA, na jugozapadni strani „BRINOVEGA GRICA“.

Na istem mestu bo čakal grajščinski uradnik na kupce ter bo dajal pojasnila in sicer od 20. do 24. januarja.

Gozdno oskrbništvo

barona F. Levetzow.

Trgovsko-obrtna zadruga v Gorici

registrovana zadruga z neomejenim jamstvom

Načelstvo in nadzorstvo „Trgovsko-obrtna zadruga v Gorici“ je z ozirom na premenjena in dne 29. decembra 1905. v zadrugi register vpisana pravila, pri skupni seji dne 30. decembra 1905. sklenilo za leto 1906. ta-le način poslovanja:

Daje svojim članom posojila na odplačevanje v petih letih, proti odplačilu po 2 kroni na mesec za vsakih 100 kron; na menice pa proti 6% obrestovanju.

Doba za odplačilo pri posojilih na obroke se po želji izposojevalca določi tudi na 10 ali več let.

Vsak izposojevalec plača pri zajemu posojila enkrat za vselej, mesto uradnine 1/2% prispevka v posebno rezervo za morebitne izgube.

Sprejema navadne hranilne vloge v vsakem znesku, jih obrestuje po 4 1/2%, večje, stalno naložene pa po dogovoru.

Deleži so dvojni; opravični po 2 kroni, glavni po 20 kron.

Zadruga objavlja vsa svoja naznanila v časopisih „Soča“ in „Primorac“.

Nova pravila so se razposilala vsem članom; če jih pa po pomoti ni kdo dobil, naj se oglasi v zadrugi uradu v „Trgovskem domu“.

Načelstvo in nadzorstvo.

Kinematograf: Salon Central

Grozen potres v Kalabriji in Siciliji.

(Messina, Reggio, Palmi, Mileto, Bagnaro, Pelaro, Sicilia, San Eufemia, itd.)

in druge krasne slike.

NAVADNE CENE!

Predstave: Ob delavnikih ob 5. 1/2, in 8. uri zvečer. V nedeljo popoldne v 11. uri; popoldne ob 2. 3. 4. 5. 6. 7. in 8. uri.

Slovenci, kupujte užigalice v korist družbi sv. Cirila in Metoda!

V Brdih

se proda lepo posestvo, jako ugodno za dva ali 3 kmete.

V najem pa se oddasti dve lepi stanovanji s prijetnim vrtom. (Jako ugodno za penzioniste).

Natančneje pove gosp. Anton Prinčič v Biljani.

Poprava in komisijnska zaloga dvokoles in št. valnih strojev pri

BATIJELU

Gorica

Via Duomo 3-4.

Prodaja tudi na mesečne obroke.

Novi ceniki franko.

Stara dvokolesa se emajlirajo po ceni z ognjem.

SNAŽI BOLJE
kakor vsako drugo čistilo.

Svetlouna razstava v St. Louis 1904.
„GRAND PRIX“

Anton Potatzky v Gorici.

Na ardu Raštelja 7.

TRGOVINA NA DROBNO IN DEBELO.

Najceneje kupovališče npraberškega in drobnega blaga ter tkanin, proje in nitij.

POTREBŠČINE

za pisarnice, kadilce in popotnike.

Najboljše šivanke za šivalne stroje.

POTREBŠČINE

za krojače in čevljarje.

Svetlinjlec. — Rožni venel. — Mašne knjiljlec.

Šišna obuvala za vse letne čase.

Posebnost:

Semena za zelenjave, trave in detelje.

Najbolje oskrbljena zaloga za kramarje, krošnjarje, prodajalce po sejnih in trgih ter na deželi. 2 3/4 - 8

GORIŠKA TOVARNA MILA.

Narodno podjetje, edino te vrste.

Ustanavljajmo domačo obrt in industrijo, ker brez te bomo Slovenci za vselej le hlapčevali tujcem.

Slovenske gospodinje! Poskušajte milo iz te domače tovarne! Izdelek je izvrsten. Cene običajne!

Naša specijaliteta je: Caprasole — Koza s solncem. Poskusite in sodite!

Svoji k svojim!